

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode

Trg bana Josipa Jelačića 6, 44 000 Sisak
Tel/fax: 540 030, 510 068 / 510 069
e-mail: zastita-okolisa@smz.hr

KLASA: UP/I-351-02/14-06/07
URBROJ: 2176/01-10-14-37
Sisak, 4. prosinac 2014.

Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode Sisačko-moslavačke županije, temeljem članka 29. stavka 2. i članka 33. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13), članka 76. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13 - pročišćeni tekst), članka 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09), te mišljenja Državnog zavoda za zaštitu prirode od 6. svibnja 2014. godine, KLASA:612-07/14-38/135, URBROJ:366-07-7-14-2 i ponovljenog mišljenja od 11. rujna 2014. godine, KLASA:612-07/14-38/135, URBROJ:366-07-14-14-4, u postupku glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, na zahtjev Hrvatskih voda – Vodnogospodarskog odjela za srednju i donju Savu, Ulica grada Vukovara 220, 10 000 Zagreb, donosi

RJEŠENJE

- I) Kojim se odbija zahtjev Hrvatskih voda – Vodnogospodarskog odjela za srednju i donju Savu za provedbu zahvata - uklanjanja viška riječnog nanosa u svrhu održavanja vodnog režima rijeke Une u području ekološke mreže:
 - **POVS (područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove) HR 2000463 Dolina rijeke Une i**
 - **POP (područje očuvanja značajno za ptice) HR1000004 Donja Posavina.**
- II) Hrvatske vode – Vodnogospodarski odjel za srednju i donju Savu može postupiti sukladno članku 34. Zakona o zaštiti prirode, te Ministarstvu zaštite okoliša i prirode podnijeti zahtjev za utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa i odobrenja zahvata uz kompenzacijske uvjete.

Obrazloženje

- 1) Hrvatske vode – Vodnogospodarski odjel za srednju i donju Savu iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 220, je 11. ožujka 2014. godine podnio Upravnom odjelu za zaštitu okoliša i prirode Sisačko-moslavačke županije zahtjev za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, za planirani zahvat - uklanjanje viška riječnog nanosa u svrhu održavanja vodnog režima rijeke Une, a na temelju rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode KLASA:UP/I-612-07/13-60/49, URBROJ:517-07-1-1-2-13-5 od 19. studenog 2013. godine. Uz zahtjev je dostavljena upravna pristojba u iznosu od 70,00 kuna, Izvadak iz sudskog registra, Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode, te Studija glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu uklanjanja viška riječnog nanosa u svrhu održavanja vodnog režima rijeke Une (u daljnjem tekstu: Studija), izrađena od strane tvrtke Dvokut ecro d.o.o., Trnjanska 37, Zagreb.
- 2) Planirani zahvat obuhvaća uklanjanje viška riječnog nanosa na četiri dionice i to:
 - Dionica 3.1. (Ušće I.) obuhvaća dionicu rijeke Une 800 m od ušća u rijeku Savu do naselja Jasenovac, te se proteže u dužini od 2000m (od 0,8 do 2,8 rkm), a administrativno se nalazi na k.č. 611, 581/3, 580/2, 575, 630 i 631 k.o. Uštica,

Općina Jasenovac. Rijeka Una je u ovom dijelu klasificirana kao plovni put II. klase, te predstavlja granicu prema Bosni i Hercegovini. Prema poprečnom profilu (ožujak-kolovoz 2011.) rijeke dubina na mjestu najvišeg nanosa je 4 m. Uz rijeku na oko pola dionice je odlagalište riječnog materijala koje nije u upotrebi.

- Dionica 3.2. (Ušće II.) započinje 5,1 km od ušća Une u Savu, te se proteže uzvodno do 900 m (od 5,1 rkm do 6,0 rkm), a administrativno se nalazi na k.č. 2580, 2582, 2579/1, 2601, 2593 k.o. Uštica, Općina Jasenovac. Na ovom dijelu Una je klasificirana kao plovni put I. kategorije i predstavlja granicu prema Bosni i Hercegovini. Prema poprečnom profilu (ožujak-kolovoz 2011.) dubina na mjestu najvišeg nanosa je 3 m.
- Dionica 3.3 (Kozibrod), započinje 54,2 km od ušća Une u Savu, te se proteže uzvodno u dužini od 1000 m (od 54,2 rkm do 55,2 rkm), a administrativno se nalazi na k.č. 466/1 k.o. Kozibrod, Općina Dvor. U ovom dijelu Una više nije plovna. Poprečni profili ove dionice nisu dostupni, te nije poznata dubina na mjestu najvišeg nanosa.
- Dionica 3.4. (Unčani) započinje 58 km od ušća Une u Savu, te se proteže uzvodno u dužini od 2100 m (od 58 rkm do 60,1 rkm), a administrativno se nalazi na k.č. 1023 k.o. Unčani i k.č. 404 k.o. Golubovac, Općina Dvor. Poprečni profili ove dionice nisu dostupni, te nije poznata dubina na mjestu najvišeg nanosa.
- Planirana količina uklanjanja nanosa je prikazana u tablici:

Oznaka dionice	Lokacija	Od – do (km)	Dužina (km)	Količina (m ³)
3.1	Ušće I.	0,8 – 2,8	2,0	17.000
3.2	Ušće II.	6,0 – 5,1	0,9	11.000
3.3	Kozibrod	54,2 - 55,2	1,0	6.000
3.4	Unčani	58,0 - 60,1	2,1	4.000

- Kao razlog poduzimanja zahvata u Studiji se navodi vađenje riječnog nanosa u svrhu održavanja protočnosti rijeke, no bez dostupnih hidrografskih mjerenja poprečnih profila rijeke Une na svim dionicama, nije bilo moguće napraviti hidrauličku analizu za sve dionice. Temeljem proračuna izrađenog na temelju dostupnih podataka za dvije dionice (3.1 i 3.2) u Studiji je utvrđeno da će povećanje brzine i vučne sile u koritu nakon uklanjanja nanosa biti neznatno i iznositi 0,5 – 2 %, a što ne opravdava svrhu poduzimanja zahvata – održavanja protočnosti rijeke.
- Na dionicama 3.1. i 3.2 je predviđena tehnika i tehnologija iskopa nanosa plovno strojno-tehnološkom opremom, odnosno plovnom mehanizacijom, koju čine plovni bageri vedričari i bageri refuleri, te bageri sajlaši na plovilu, a transport bi si obavljao riječnim maunama (teglenicama, „baržama“, porivnim plovilima, potisnicima) i klapetama („senkerima“). Na dionicama 3.3 i 3.4 uklanjanje nanosa bi se obavljalo kretanjem mehanizacije po tijelu nanosa u vrijeme niskog vodostaja, a za prilaz vodotoku bi se koristile pristupne rampe i putevi, koje bi trebalo doraditi (postojeće) ili izgraditi nove. Pristupne rampe i prometnice se grade po sredini tijela nanosa, te su širine cca 5 m. Uz rampe i prometnice mora se izgraditi i okretište vozila svakih 100 m. Po navedenim rampama i prometnicama kretali bi se strojevi kojima se obavlja uklanjanje nanosa i utovarivanje u kamione s prijevoznim sandukom od cca 5m³.

- 3) Planirani zahvati se nalaze u području ekološke mreže značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) **HR 2000463 Dolina Une**, dok se dionice 3.1 i 3.2 pored toga nalaze i na južnoj granici područja ekološke mreže značajnog za ptice (POP) **HR1000004 Donja Posavina**. Kako je rijeka Una jedna od najvećih pritoka Save, procjenjen je i utjecaj zahvata na područje ekološke mreže **HR2001311 Sava**, opisano u tablici 3.6. Studije. Zahvat se nalazi u neposrednoj blizini područja ekološke mreže POVS HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice, POVS HR2000416 Lonjsko polje i POVS HR2000420 Sunjsko polje.

Područje ekološke mreže HR2000463 Dolina Une karakterizira relativno uska dolina, te polja i mezofilne livade uz rijeku. Una je najbolje sačuvana krška rijeka crnomorskog sliva, a karakteristike toka unutar ekološke mreže su sedrene barijere te niz ada. Na osnovu procjene statusa populacije vrsta, stanišnih tipova i njihove kvalitete, Una je jedna od najvrijednijih rijeka Hrvatske za očuvanje velikog vijuna (*Cobitis elongata*), zlatnog vijuna (*Sabanejewia balcanica*),

potočne mreže (Barbus balcanicus) i malog vretenca (Zingel streber), te je uz Kupu važna za očuvanje mladice (Hucho hucho). Područje se smatra ugroženim prvenstveno hidrološkim promjenama, kanaliziranjem i usmjeravanjem vodnog toka, promjenom režima plavljenja te uklanjanjem vodene i obalne vegetacije i dr. Opis vrsta i ciljeva očuvanja područja HR200463 Dolina Une je prikazan u tablici 3.4. Studije.

Područje HR1000004 Donja Posavina karakteriziraju poplavne šume, vlažni travnjaci, vodotoci, mrtvaje i druga vlažna odnosno močvarna staništa. Najvrijedniji dio ovog područja je Park prirode Lonjsko polje, zaštićeno i kao Ramsarsko područje. Područje je značajno za gnježđenje čaplji, žličarki, bijele rode, kosca, dok su šume važne za gnježđenje crne rode, crvenoglavog djetlića, bjelovrate muharice, orla kliktaša i orla štekavca. Opis vrsta i ciljeva očuvanja područja HR1000004 Donja Posavina je prikazan u tablici 3.5 Studije.

- 4) Utjecaj zahvata za ekološku mrežu je opisan u poglavlju 4. Studije, te je u tablici 4.1. prikazan mogući utjecaj (buke, promjena na vodenim staništima, uklanjanja organizama sa riječnim sedimentom, dizanje čestica sedimenata, akcidentnih situacija i njihov utjecaj na ciljane vrste – mladice, velikog vijuna, vijuna, ploticu, malu prutku, crnu prutku, bolena, potočnu mrežu, bjeloperajnu krkušu, malu bijelu čaplju, rodu, eju močvaricu, kosca, štekavca, sivu žunu, divlju patku, crvenokljunog labuda, crnu patku, vodomara, malu bijelu čaklju, rodu, eju močvaricu, ruskog svračka.
- 5) U Studiji su obrađena varijantna rješenja i to:
- varijanta A - uklanjanje manjeg sloja nanosa na manjoj dubini (30 – 50 cm) u širem koridoru od cca 20 m,
 - varijanta B - uklanjanja nanosa s dubinom iskopa 1 – 1,3 m na užem pojasu, širine 10 m.

U obje varijante je razmatran utjecaj na brzinu vode i vučne sile, te je utvrđeno da niti u jednoj varijanti neće doći do značajnije promjene u brzini vode i vučne sile. Varijanta A je predložena kao pogodnija za dionice 3.1, 3.2, 3.3 i dio dionice 3.4, dok je za dio dionice 3.4 predložena varijanta B s time da uklanjanje nanosa mora proći sjeverno od postojećih ada.

- 6) Procjenom utjecaja zahvata na cjelovitost područja ekološke mreže u Studiji je utvrđeno da će se sediment na dionicama 3.1. i 3.2. najvjerojatnije obnoviti u roku od godine dana, te je za pretpostaviti da će se unutar godine dana obnoviti i staništa na tim prostorima, stoga je ocjenjeno da je utjecaj uklanjanja riječnog nanosa na ove dvije dionice na cjelovitost područja ekološke mreže HR2000643 Dolina Une **umjeren**. Za dionicu 3.3. u Studiji se navodi da je potrebno utvrditi je li planirani nanos obnovljiv, budući da se sediment na ovom prostoru obnavlja uglavnom vučenim nanosom kojeg zaustavlja sedrena barijera, a budući da podataka o vučenom nanosu nema, nije procijenjen vremenski period obnove uklonjenog nanosa, niti je procijenjen vremenski rok obnove staništa. Za dionicu 3.4. je utvrđeno da će doći do utjecaja na cjelovitost područja ekološke mreže HR 2000643 Dolina Une, jer predmetna dionica sudjeluje s relativno visokim udjelom u analiziranim staništima područja ekološke mreže HR2000643, a također je utvrđeno da zahvat može imati značajan utjecaj na cilj očuvanja područja HR2000643 – vijuna (Cobitis elongatoides). U zaključnom razmatranju Studije je utvrđeno da će dionice 3.3. i 3.4 imati potencijalno **značajan utjecaj na cjelovitost područja ekološke mreže HR2000643 Dolina Une**.

- 7) U postupku glavne ocjene utjecaja zahvata za ekološku mrežu, Upravni odjel je temeljem Zakona o zaštiti prirode proveo sljedeće postupke:
- sukladno članku 29. stavku 2. i članku 31. stavku 3., 17. ožujka 2014. donesena je Informacija o zahtjevu, te je ista objavljena na internetskim stranicama Sisačko-moslavačke županije,
 - sukladno članku 31. stavku 3. zatraženo je prethodno mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode, dopisom KLASA: UP/I-351-02/14-06/07, URBROJ:2176/01-10-14-5, 17. ožujka 2014. godine,
 - sukladno članku 31. stavku 3. i članku 247. Zakona, te članku 23. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu („Narodne novine“ broj 118/09), 4. travnja 2014. je donesena Odluka o upućivanju na javnu raspravu Zahtjeva i Studije. Odluka je objavljena u Večernjem listu, na oglasnim pločama

- Sisačko-moslavačke županije, općina Dvor i Jasenovac, te na internetskim stranicama županije,
- javna rasprava u trajanju od 30 dana je provedena u Općini Dvor, Trg bana Josipa Jelačića 10 i u Općini Jasenovac, Trg kralja Petra Svačića 19, od 18. travnja do 19. svibnja 2014. godine, a javno izlaganje je provedeno 9. svibnja u Općini Jasenovac. Zapisnik s javnog izlaganja je priložen spisu, KLASA:UP/I-351-02/14-06/07, URBROJ:2176/01-10-14-18, te je temeljem primjedaba i prethodnog mišljenja Državnog zavoda za zaštitu prirode izrađivač Studije, tvrtka Dvokut ecro d.o.o. izradila Odgovore na primjedbe (D137-14-ZP), koji su priloženi Izvješću s javne rasprave KLASA:UP/I-351-02/14-06/07, URBROJ:2176/01-10-14-32,
 - temeljem prethodnog mišljenja Državnog zavoda za zaštitu prirode i primjedaba iznesenih na javnoj raspravi i javnom uvidu, Studija je izmjenjena i djelomično nadopunjena podacima koji su bili dostupni, te dostavljena 4. kolovoza 2014. u Upravni odjel. Dopunjena Studija je dostavljena na ponovno mišljenje Državnom zavodu za zaštitu prirode, te je 18. rujna 2014. godine zaprimljeno mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode, KLASA:612-07/14-38/135, URBROJ:366-07-14-14-4, koje je dostavljeno na očitovanje nositelju zahtjeva Hrvatskim vodama, a kako bi se prije donošenja rješenja utvrdili razlozi i riješilo pitanje nedostatka podataka o pronosu vučenog nanosa i kumulativnom utjecaju vađenja šljunka na ciljna staništa i vrste, a o čemu je održan i sastanak 21. studenog 2014. godine, te je zapisnik priložen spisu KLASA: UP/I-351-01/14-06/07, URBROJ:2176/01-10-14-35.
 - Hrvatske vode su elektroničnom poštom dostavile Upravnom odjelu mišljenje prof. dr. sc. Marine Piria sa Sveučilišta u Zagrebu, Agronomskog fakulteta, Zavoda za ribarstvo, pčelarstvo, lovstvo i specijalnu zoologiju, u kojem su komentirani utjecaji na pojedine vrste ihtiofaune, uz napomenu da je za pojedine vrste potrebno provesti dodatna istraživanja, a koje je također razmatrano na sastanku održanom 21. studenog 2014. godine.

Slijedom svega prethodno navedenog, u postupku glavne ocjene utjecaja zahvata – uklanjanja viška riječnog nanosa u svrhu održavanja vodnog režima rijeke Une, temeljem dostavljene Studije i prethodnih mišljenja Državnog zavoda za zaštitu prirode, te temeljem mišljenja iznesenih na javnoj raspravi i javnom uvidu (mišljenja javnosti) utvrđeno je sljedeće:

- svrha zahvata - uklanjanje viška riječnog nanosa u svrhu održavanja vodnog režima rijeke Une nije obrazložena, budući da je u Studiji konstatirano kako se zahvatom neće promijeniti brzina i vučna sila za više od 0,5 – 2%, te stoga nije obrazložen opravdan razlog provođenja zahvata u području ekološke mreže,
- Studija ne sadrži podatke o pronosu vučenog nanosa i o kumulativnom utjecaju vađenja nanosa, kao ni podatke o poprečnim profilima, količinama sedimenata na svakoj pojedinoj lokaciji zahvata, geodetske snimke, koje bi trebale poslužiti kao polazna osnova za ocjenu utjecaja zahvata za ekološku mrežu,
- u Studiji je na temelju dostupnih (nepotpunih) podataka zaključeno (temeljem procjena i pretpostavki, bez provedenih istraživanja i bez navođenja rezultata mjerenja) da se ne može isključiti značajan negativan utjecaj zahvata na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže HR2000643 Dolina Une,
- bez cjelovite studije (više)godišnjeg pronosa vučenog nanosa i kumulativnog utjecaja vađenja šljunka iz Une ne može se utvrditi da utjecaja na ciljana staništa i vrste značaje za ekološku mrežu uz primjenu mjera neće biti.

Slijedom prethodno iznesenog odlučeno je kao u izreci.

Pristojba po Tar. br. 1. i Tar. br. 2. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", broj 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14) u ukupnom iznosu od 70,00 kuna nalijepljena je i propisno poništena na zahtjevu.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za zaštitu prirode, u roku od petnaest (15) dana od dana dostave.

Žalba se predaje Upravnom odjelu za zaštitu okoliša i prirode Sisačko-moslavačke županije, Trg bana Josipa Jelačića 6 u Sisku, pisano, neposredno ili poštom, a može se izjaviti i usmeno u zapisnik.

Uz žalbu se plaća upravna pristojba u iznosu od 50,00 kuna po Tar. br. 3. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13 i 40/14).

pročelnica

Sandra Mahnik, dr.med.vet.

Dostaviti:

1. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, Ulica grada Vukovara 220, 10 000 Zagreb
2. Dvokut ecro, Trnjanska 37, 10 000 Zagreb
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb

4. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Inspekcija zaštite prirode, Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb
5. Predmet